

**KASIM 2017 TARİH BASKILI
ULUSLARARASI ÖRGÜTLER
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ**

1- Ünite 1, Sayfa 7, 2. paragrafa metin eklenmiştir.

...doğal olarak örgütler bu yeni düzenin en önemli unsurları olacaktır. Liberal yaklaşım bağlamında devletin egemenliğini aşan kurumsal yapılar bu açıdan önemli rol oynar. Devlet egemenliği ancak bu tür ulusötesi ya da ulusüstü kurumsal yapıların güçlenebildiği ölçüde zayıflar ve devlet dışı aktörlere uluslararası ilişkilerde alan açılabilir.

2- Ünite 1, Sayfa 12, 1. paragraf aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

Uluslararası örgütler ve uluslararası güvenlik arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Realist yaklaşıma göre güvenliğin çözülmesi gereken esası bir sorun olması, merkezi bir yönetimin yokluğunda işleyen devletlerarası ilişkilerin doğasından kaynaklanmaktadır. Böylece devletlerarası ilişkilerde, savaş gibi, ortaya çıkan sorunlara çözüm getirmek ve işbirliğini kolaylaştırmak üzere kurulan ilk uluslararası örgütler, öncelikle uluslararası sistemin anarşik doğasından kaynaklanan güvenlik sorunu ile ilgilenilmesi ihtiyacı tarafından şekillendirilmişlerdir. Liberaller, uluslararası sistemin anarşik doğasının ancak uluslararası kurallar, kurumlar ve örgütler yoluyla barışçıl bir yönde dönüştürülebileceğini ileri sürmektedir. Günümüze kadar kurulan en önemli uluslararası örgüt olan Birleşmiş Milletler (BM) İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ertesinde kurulmuştur. BM'nin ana amacı, Antlaşma metninde belirtildiği üzere, uluslararası barış ve güvenliği korumaktır. BM bu amacını gerçekleştirmek için, kolektif güvenliği sağlama konusunda başarısızlığa uğrayan Milletler Cemiyeti'nin sınırlılıklarını aşacak şekilde kurulmuştur. Bu doğrultuda atılan en önemli adım kuvvet kullanımının Madde 2/4 kapsamında yasaklanmasıdır. Bu geniş yasak içinde istisna Meşru Müdafaa (51'nci Madde) ve (57'nci Madde) uluslararası barış ve güvenliğinin tehdidini bertaraf etmek üzere alınan BM Güvenlik Konseyi Kararıyla kuvvet kullanımınıdır.

3- Ünite 3, Sayfa 73, "NRC" kısaltmaları "NRK" olarak değiştirilmiştir.

4- Ünite 3, Sayfa 75, "2010" tarih "2018" olarak güncellenmiştir.

5- Ünite 3, Sayfa 78, 1. paragraf aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

...yoluyla Afrika kıtasının barışını hedeflemektedir. NATO'nun sürdürdüğü bir diğer operasyon ise hava devriyesine yöneliktir. Bu misyonun oluşturulmasında Rusya'nın 2014 yılında Ukrayna'ya yaptığı müdahalenin rolü olduğu NATO belgelerine yansımıştır. NATO, hava devriyesi misyonuyla hava sahası ihlallerini denetlemekte ve gerekli önlemleri almaktadır. Bu kapsamda Arnavutluk'ta, Sloveanyada ve Baltık bölgesinde hava sahasının denetimini artırmak adına hava gücüne takviyeler gerçekleştirildi. Bu bölgelerde Rus **savaş uçaklarının** müttefik hava sahasını **ihlal** ettiğini tespit etti. Bu misyon, örgütün kolektif savunmasına katkı sunmakta ve deniz gücünü kapsamaya vesilesiyle ihtiyaç halinde denizde faaliyet gösterebilmektedir. Ayrıca NATO savunma sistemini ve örgütün balistik savunma sistemini de kapsamında bulundurmaktadır.

6- Ünite 3, Sayfa 82, 1. paragraf aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

Diriöz'ün görev tanımında NATO savunma politikası, üye ülkelerin milli ve kolektif savunmalarına destek olacak mekanizmaların planlaması, savunma reformu, AB ve diğer kurumlarla işbirliği, lojistik ve nükleer caydırıcılık politikaları yer alıyordu. 2015 yılının sonunda NATO'da Türkiye'yi yakından ilgilendiren iki atama daha gerçekleşti. Bunlardan biri yine Genel Sekreter Yardımcısı pozisyonuydu. Türk Büyükelçi Tacan İldem, NATO'nun Kamu Diplomasisinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı olarak atandı. Görev tanımında NATO'nun politikalarına ve faaliyetlerine ilişkin stratejik mesajların iletilmesi bulunuyordu. Diğer bir gelişme yine 2015 yılının sonunda, Burcu San'ın NATO Harekâtlar Bölümü Direktörü olarak atanmasıydı. NATO Harekâtlar Bölümü görev alanında örgütün operasyonel faaliyetlerinin siyasi yönetimin sorumluluğu, kriz yönetimi ve barışı koruma faaliyetleri ile tatbikatların düzenlenmesi bulunmaktadır.

7- **Ünite 4, Sayfa 107, “Örgütsel Yapısı” başlığında, 1. paragraf ilk cümleden sonra yeni cümle eklenmiştir.**

Avrupa Konseyi'nin örgütsel yapısı içinde kurucu statüyle belirlenmiş ana organları Bakanlar Komitesi, Parlamenter Meclisi ve Genel Sekreterliğidir. Genel Sekreterlik kurucu statüde bir Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısından oluşur şeklinde düzenlenmiştir.

8- **Ünite 4, Sayfa 111, 1.paragrafta “Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Konseyi” ifadesi “Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi” olarak değiştirilmiştir.**

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, bir başka Avrupa Konseyi organıdır.

9- **Ünite 4, Sayfa 137, 2. paragrafta metin eklenmiştir.**

1970'lerden sonra dünya ekonomisinde başlayan yeni küreselleşme döneminde IMF'in de yeni görevleri olmuştur. Liderliğini ABD'nin yaptığı kapitalizminin gelişmiş-sanayileşmiş ülkelerinin büyüme hızlarında ciddi düşüşler yaşanması, sermayenin ulusal ekonomi sınırını aşmasını, daha yüksek kâr getirecek yeni yatırımları gerçekleştirmesini gerekli kılmaktaydı. Gelişmekte olan ülkelerde 1980'lerin başlarında dış borç krizinin başlamasıyla birlikte, bu borcun yönetimi ve geliştirmekte olan ülkelerin izleyecekleri piyasa öncülüğündeki kalkınma stratejilerine yönelik Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve ABD Hazine Bakanlığı arasında bir politika reçetesi benimsenmiştir. Özellikle Latin Amerika ülkelerine yönelik bu politika önerisi paketi daha sonra geliştirmekte olan ülkelerin tamamını kapsamıştır. Washington Konsensüsü olarak da anılan neoliberal ekonomi politikaları krizden çıkmak için izlenmesi gereken politikaların ana hatlarını belirlemektedir. Buna göre uluslararası ekonomik sistemle entegre olan ülkelerde;

10- **Ünite 5, Sayfa 137, maddelerden sonra gelen 3. paragrafta metin eklenmiştir.**

Bu yeni dönemde IMF, Dünya Bankası ve GATT'ın temel görevleri yapısal uyum programı adı verilen Washington Konsensüsü ile belirlenen ilkelerin uygulanması olmuştur (Williamson, 2009). Geniş anlamda Washington Konsensüsü'nün yansıdığı standart politika tavsiyesi paketleri, IMF ve Dünya Bankası'nın vermiş olduğu mali yardımların adeta koşulu haline gelmiştir. 1989 yılında Berlin duvarının yıkılışı ve 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla IMF küresel bir örgüt haline gelmiştir. Yeni görevleri arasına eski Doğu Bloğu ülkelerinin kapitalizme geçiş sürecini yönetmek/yönlendirmek de girmiştir. IMF 90'lı yıllar boyunca bu ülkelere politika danışmanlığı, teknik yardım ve finansal destek sağlamıştır. Bu süreç geçiş ekonomilerinin 2004 yılında AB üyeliğini elde etmeleriyle başarıya ulaşmıştır.

11- **Ünite 5, Sayfa 140, Tablo 5.1 aşağıdaki şekilde güncellenmiştir.**

Tablo 5.1 IMF'de en yüksek kotaya ve oy gücüne sahip ülkeler ve Türkiye*

Ülke	Kota (Milyon SDR)	Pay (%)	Oy (Adet)	Pay (%)
ABD	82.994	17,46	831.407	16,52
Japonya	30.821	6,48	309.670	6,15
ÇHC	30.483	6,41	306.294	6,09
Almanya	26.634	5,60	267.808	5,32
Fransa	20.155	4,24	203.016	4,03
İngiltere	20.155	4,24	203.016	4,03
İtalya	15.070	3,17	152.164	3,02
Hindistan	13.114	2,76	132.608	2,64
Rusya Fed.	12.904	2,71	130.502	2,59
Brezilya	11.042	2,32	111.884	2,22
Türkiye	4.659	0,98	48.050	0,95
Toplam	475.473	100	5.031.614	100

*: Ağustos 2018 itibarıyla dağılımdır.

Kaynak: IMF

- 12- **Ünite 5, Sayfa 140, "Governörler Kurulu" başlığında ilk paragraf "Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan" ifadesi "Hazine ve Maliye Bakanı" olarak değiştirilmiştir.**

Governörler Kurulu kendi aralarından bir Governörü, Governörler Kurulu Başkanlığına seçerler. Türkiye adına Governörlük görevi Hazine ve Maliye Bakanı, Governör Vekilliği ise Merkez Bankası Başkanı tarafından yerine getirilir.

- 13- **Ünite 5, Sayfa 142, 2. paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

IMF'nin üyelerine ödemeler dengesi ihtiyaçlarını karşılamak için sağladığı kredilerin ana amacı piyasalara söz konusu ülkenin dış yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli döviz rezervi olduğu yolunda güven sağlamaktır. Bu nedenle IMF'den kullanılan krediler ülkenin merkez bankasının döviz rezervlerini artırmak için kullanılır. Finansmanın miktarı, ülkenin ödemeler dengesi ihtiyacına, uygulanacak programa ve ülke kotasının büyüklüğüne bağlıdır. İstisnai durumlarda daha yüksek miktarda mali yardımlar IMF İcra Direktörleri Kurulu tarafından onaylanabilir.

- 14- **Ünite 5, Sayfa 145, "Hazine Müsteşarlığı" ifadesi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.**

Türkiye'yi Dünya Bankası'nda Hazine ve Maliye Bakanlığı temsil etmektedir.

- 15- **Ünite 5, Sayfa 149, "Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözüm Merkezi" başlıklı konunun 1. paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

Dünya Bankası'nın artan yabancı sermaye yatırımlarının karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilmek için hazırladığı "Devletler ile Diğer Devlet Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Anlaşma" adlı uluslararası anlaşma ile Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözüm Merkezi (International Centre for Settlement of Investment Disputes: ICSID) oluşturulmuştur. Sözleşmenin yürürlüğe girebilmesi için gerekli 20 ülkenin imzası ile ICSID, 14 Ekim 1966 tarihinde uluslararası tüzel kişiliğe kavuşarak çalışmalarına başlamıştır. ICSID, Dünya Bankası ile yakın ilişki içinde, fakat Banka'dan bağımsız bir uluslararası örgüt olarak kurulmuştur. ICSID'e üye 154 ülke vardır. IBRD üyesi ülkeler ICSID'e katılabilir. Uluslararası Adalat Divanı Statüsü'ne taraf diğer ülkeler ise ICSID Yönetim Kurulu'nun 2/3 kabulüyle yapılan davetle Örgüte üye olabilir.

- 16- **Ünite 5, Sayfa 159, "OECD'den OECD'ye" başlıklı konunun 3. paragrafta ülke isimleri yeniden düzenlenmiştir.**

AB üyesi ülkelerden Bulgaristan, Hırvatistan, G. Kıbrıs ve Malta dışında kalanlar OECD üyesi olmuşlardır. Kolombiya, Kosta Rika, Litvanya ile katılım görüşmeleri devam ederken Rusya Federasyonu ile görüşmeler ertelenmiştir.

- 17- **Ünite 5, Sayfa 159, "Yapısı ve Yönetimi" başlığındaki 2. paragrafta ülke sayılarında değişiklik olmuştur.**

36 ülkenin temsilcileri, ekonomi, ticaret, bilim, istihdam, eğitim ve finansal piyasalar gibi önemli politika alanlarındaki gelişmeleri incelemek ve tartışmak için kurulan yüzlerce komitelerde bir araya gelmektedirler.

- 18- **Ünite 5, Sayfa 163, "Öğrenme Çıktıları ve Bölüm Özeti" bölümünde, Bölüm özeti 1'de ilk paragrafta değişiklik yapılmıştır.**

IMF, 22 Temmuz 1944 tarihinde imzalan Bretton Woods Anlaşması ile kurulmuştur. Birleşmiş Milletlerin uzmanlık kuruluşlarından birisidir. Buna karşılık idari ve mali açıdan bağımsız bir örgüt olarak faaliyet göstermektedir. 2018 yılında 189 ülke IMF üyesidir.

- 19- **Ünite 5, Sayfa 165, "Öğrenme Çıktıları ve Bölüm Özeti" bölümünde, Bölüm özeti 4'de ilk paragrafta üye sayısında değişiklik yapılmıştır.**

Başlangıçta 20 üyesi bulunan OECD'nin Kuzey ve Güney Amerika'dan Avrupa'ya ve Asya-Pasifik'e uzanan coğrafyadan günümüzde 36 üyesi bulunmaktadır.

20- Ünite 5, Sayfa 170, “Öğrenme Çıktıları ve Bölüm Özeti” bölümünde, Bölüm özeti 5’de tabloda değişiklik yapılmıştır.

OECD’nin 36 üyesi vardır:

Almanya*	İrlanda	Macaristan
Amerika Birleşik Devletleri*	İspanya	Meksika*
Avustralya*	İsrail	Norveç
Avusturya	İsveç	Polonya
Belçika	İsviçre	Portekiz
Çekya	İtalya*	Slovakya
Danimarka	İzlanda	Slovenya
Estonya	Japonya*	Şili
Finlandiya	Kanada*	Türkiye*
Fransa*	Güney Kore*	Yeni Zelanda
Hollanda	Letonya	Yunanistan
İngiltere*	Litvanya	Lüksemburg

21- Ünite 6, Sayfa 179, 4. paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

NAFTA’nın geleceği açısından atılan en önemli adım ABD öncülüğünde dönemin ABD Başkanı Obama tarafından izlenen enerji, sınır güvenliği ve göç alanlarında daha derin işbirliğini amaçlayan stratejinin genişletilerek 10 pasifik ülkesini de içine alacak şekilde Trans-Pasifik Ortaklığı’na dönüştürme çabası olmuştur. 2015 yılında imzalanan bu ticaret anlaşmasına Avustralya, Kanada, Japonya, Malezya, Meksika, Peru, ABD, Vietnam, Şili, Bruney, Singapur ve Yeni Zelanda taraf olmuştur. NAFTA üyeleri açısından daha geniş bir bölgede serbest ticareti öngören bu açılım ABD Başkanlığı görevine seçilen D. Trump tarafından rafa kaldırılmış, üstelik Trump Amerika ekonomisini güçlendirme stratejisi altında NAFTA’nın güncellenmesi gerektiğini, aksi durumda ABD’nin NAFTA’dan çekileceğini duyurmuştur. Nitekim ABD’nin ekonomik çıkarlarının korunduğu değişikliklerin yer aldığı ABD-Meksika-Kanada Anlaşması (USMCA) üzerinde uzlaşma Kasım 2018’de sağlanmıştır.

22- Ünite 6, Ünite genelinde, “Venezüella” ifadeleri “Venezuela” olarak değiştirilmiştir.

23- Ünite 6, Sayfa 181, bilgi kutucuğu metni aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MERCOSUR üyeleri Arjantin, Brezilya, Uruguay ve Paraguay’dır. Venezuela’nın üyeliği 2016 yılında askıya alınmış, Bolivya’nın katılım süreci ise devam etmektedir.